

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:
Egész évre 150.— L., félévre 85.— L.
Egyes szám ára 4.— L.
Külföldre egész évre 250.— L.

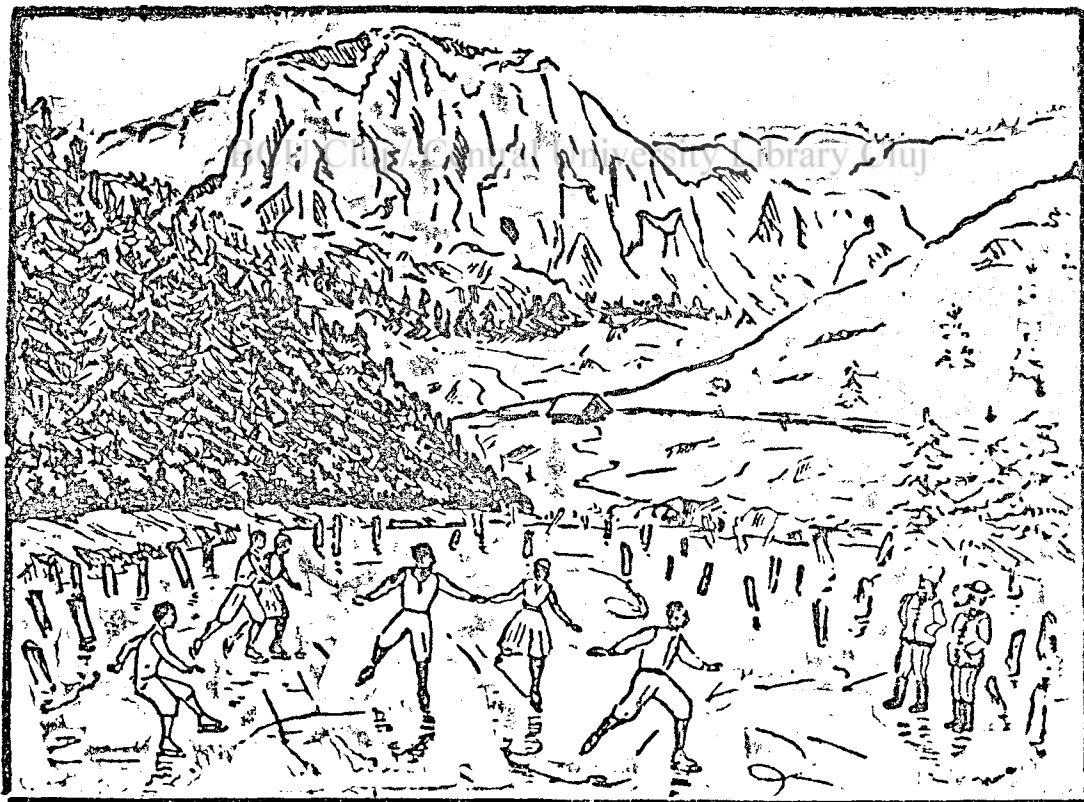
FŐSZERKESZTŐ:
GYALLAY DOMOKOS

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Strada Baron L. Pop (v. Brassai-utca)
5. szám.
Megjelenik minden szombaton.

Télen is szép Erdély!

Közel száz esztendővel ezelőtt a jó Isten értékes kincssel ajándékozta meg a szépségéről híres Gyergyó vidékét: a Gyilkos-tóval. „Nincs is annak párja az egész világon” — mondja a gyergyói ember, aki bejárta katonasági válság olyan nagy nyomoruságra juttatta

őket. Mert eddig még pénzzé tették a jó gyergyói deszkát, boronát, eladogatták az esztendő tinót, megtermett a mindennapi kenyérnek való rozs, de ma — a gazdasági válság a

Korcsolyázás a Gyilkos-tavon.

sorban Talján-országot, Osztrák-országot, — és igaza is van, mert a Gyilkos-tó és környéke ma már világhírnévre tett szert. Aki egyszer meglátogatja, nem felejt el másodszor — számtalanszor visszatérni s megcsodálni. Nagy reménységeket is fűz Gyergyó népe ehhez a szép vidékhez, különösképpen amióta a gazda-

legjobban a gyergyói fát tette tönkre. Nincsen pénz, nincs hitel, dolgozná már agyon magát a székely, de kinek?!

De megvan az a gyönyörű hegykoszoru és minden természeti szépség koronája: a Gyilkos-tó — minden gyergyói szemfényre — drága kincse.

Most már igazán csak rajtunk mulik, hogy az elszegényedett — gazdaságilag legjobban megviselt gyergyóiakon segítsünk, hogy kamatoztassuk nekik ezt az istenadta ajándékot.

A Kolozsvári Korcsolyázó Egylet — dr. Somody András kezdeményezésére — már régen tervbe vette, hogy korcsolyázóit függetlenítve az itteni szeszélyes téli időjárástól és egy arra alkalmas helyen — a Gyilkos-tavon — közös gyakorlatozásra összegyűjtse.

Dr. Csiky és dr. László urak, a Gyergyó-szentmiklósi Sport Egylet vezetői a legnagyobb örömmel és igazi székely vendégszeretettel siettek a szép terv megvalósítására. Karácsony másodnapján az ország legjobb korcsolyázóiból álló lelkes csapat el is indult a Gyilkos-tóhoz, hogy annak téli szépségeit — sport lehetőségeit fölfedje — terjessze. A társaság, otthoni kényelemmel az ottani közbirtokosság menedékházában volt elszállásolva. Jakabffy Béla házigazdának kitűnő kosztja és kedves szállóhelye minden dicséretet megérdemel.

Hét nap kedves, színes emlékeit egyikünk sem fogja elfelejteni. Megmásztuk a Czohárd hóborította szikláit, megcsodáltuk az Oltárkö megmászhatatlan szikláit, a Békás-szorost mesébe illő jégesapjaival. Meghatódva tettünk fogadalmat, hogy minden évben visszajövünk. Nekünk is nagyon a szívünkhöz nőtt ez a szép álomország.

Ami pedig a Gyilkos-tó jegét illeti, bizony kiállotta a legnagyobb tűzpróbát, mert tavaszias napsütésben (ingujra vetközve) a híres cölöpök között a legkitűnőbb tükörjégen korcsolyázhattunk. A jég vastagsága 50, de néhol a 80 centimétert is eléri. A környékbeliek szerint tavasszal a balatoni rianás-hoz hasonló robajjal kezdődik olvadása. Bizonyosodott, hogy a vidék és a Gyilkos-tó jege vetekedik a svájci téli sport és üdülőhelyekkel.

Fájdalommal váltunk el e szép vidéktől, a menedékház emlékkönyve pedig új lappal gyarapodott.

„Jöjjenek el, nézzék meg mások is: szép-e csakugyan a Gyilkos-tó és vidéke, próbálják meg, jól érzik-e magukat nálunk“ — irták a gyergyóiak.

Felelet erre: hálás köszönet és igaz baráti ígéret, hogy ezután gyakrabban és többen fogunk elmenni. Mert ott az égiszerű „üveg-hegyek“ között le nem irható természeti szépségeket, téli-nyári sportot, igaz magyar vendégszeretetet találtunk és találni fog mindenki, aki oda elmegy. Minden egyes fillér, amit e célra költünk jó helyre megy — Gyergyónak nehézségekkel küzdő népéhez.

ifj. Hankó Nándor.

Mit akar Jorga a Székelyföldön?

Minden román kormánynak állandó soha nem változó törekvése az volt és lesz, hogy a magyarságnak politikai szervezését szétbontsa és ez a törekvés annál erősebbé válik, minél inkább valószínűnek mutatkozik a siker. Erre a célra évenként óriási összegeket költ a titkos „rendelkezési alapok“-ból. Nagyön elősegíti tehát ezt a törekvést az, hogy magyar támad a magyar ellen és egység magatartásuk helyébe egymás ellen viaskodó magyar pártok keletkeznek. Hivatkozni szeretnek arra, hogy „egyik sem képviseli a magyar népet“, mint ezt ország-világ előtt hárította több évvel ezelőtt két magyar párt létezésé idején.

A Magyar Párt szétbomlasztására irányuló román kísérletek kezdetétől fogva a Székelyföldön próbálkoztak eredményt elérni, mert itt van az erdélyi magyarságnak a tömegben együttlakó jelentékeny része. A székelység Erdély szegény vidékét lakja, hol általános gazdasági leromlás is súlyosabb érzeteti hatását, mint máshol és az ennek folytán keletkezett elkeseredettség alkalmassá talajt képez az egymást vádoló egyenetlenségekre. A kormánypolitika arra is számít, hogy a magyar egységből való kiválások és maguk között keletkező pártviszályok a szétszórt élő többi magyarságra is kihatással lesznek máshol is bomlások indulnak meg. Ezért a fektusok, főszołgabiráók, állami tanítók, cserőrök és más hatósági közegek a Székelyföldön a Magyar Párt ellen minden eszközzel, közvetlenül, vagy erre eszközül ajánlkozó újságírók által elégedetlenséget kelteni igyekeznek. Akik e szervezetnek élén állanak, az saját népük előtt lejáratni, a velük szembe megnyilatkozó bizalmat megrontani mindezt főtörekvésnek tartották, melynek szolgálatáért főleg magyarokat használnak fel.

Most is a prefektura utasította a községi elöljáróit, hogy népessé tegyék azon gyűléseket, melyeket az a magyar ember rendez, a fajtestvérei tömegének üldöztetése, elfogatás, meghurcolása, választási jogainak kigúrolása és fegyverrel való szétkergetése árán kormányhatalom képviselővé tett. Ezen a tőszágilag támogatott gyűléseken szőzja a

akát a Magyar Párt és annak parlamenti képviselője ellen, folytatásul azon falragaszoknak, melyekkel a prefektúra árasztotta el a megye minden községét.

Magyarok közül is akadnak többen, kik esztendőkön keresztül hatósági személyek előtt a valótlanságok halmazát hordják össze. Volt prefektusok és rendőrtisztek előtt, a mi sorainkból éveken át sokan jelentek meg bujkáló árulkodással, amiről még az említett hivatalos személyek is undorral beszélnek.

Az egész székelység jövője, megélhetése és utódainak boldogulása ellen most készül a legsúlyosabb csapás. Törvényjavaslat fekszik a képviselőház előtt a közbirtokosságok tulajdonjogának megsemmisítésére. Ez a javaslat az erdők és legelők kezelését ki akarja venni a közbirtokosságok jogköréből és az állami hatóságok rendelkezése alá tartozó községi szervek kezelésébe utalja. Nem arra kellene minden gondot, időt, munkát fordítani, hogy az egész székelység mint egy test tiltakozzék a terv magvalósítása ellen?

Ehelyett mi történik Csikmegyében?

Dr. Makkay Domokos ügyvéd és Bartalis Agoston nyug. főszolgabíró üdvözölték a bukaresti törekvést és olyan nyilatkozatokat tettek közzé, melyek minden jóérzésű magyar emberből megdöbbenést váltanak ki. Résztvettek Bukarestben múlt év december hó 13-án az új párt alakuló értekezletén is. Makkay Domokos ügyvéd a gyergyói községekben most gyűléseket rendez, melyeken a hallgatók folyton hallják, hogy minden bajnak a Magyar Párt az okozója. Január 10-én Gyergyószentmiklóson tartott gyűlést, melyen két idegen jelent meg Bukarestből, kik gyalázó szavakkal illették a romániai magyar kisebbség képviselőjét.

A román uralom tizennegyedik éve óta Csikmegye székely népe nem látta ezeket a bukarestieket és soha részt nem vettek azon küzdelmekben, melyeket eddig az ezer oldalról megtámadott életérdekeink védelmére folytatni kellett — de most eljöttek a csiki székelység részére tanácsokat adni és hazug vádakot hangoztatni. Azon a gyűlésen azonban nem esett szó arról, hogy a csiki székely föld-

mivest, iparost, kereskedőt és másokat az igazságtalanul súlyos adóztatás leszegényítette; nem beszéltek arról, hogy a közbirtokosságaink terheit elviselhetetlenségig fokozták, hallgattak arról, hogy az agrárreform címe alatt községeink, közbirtokosságaink, iskoláink, óriási értékű ősi birtokaiktól fosztattak meg; nem tárták elő, hogy román templomok, román nyelvű állami iskolák, román kulturegyesületek, regáti tanítók és tisztviselők, erdőőrök, csendőrök részére székely rokkantaktól, hadiözvegyektől, árváktól és 1—3 holdas kisgazdáktól is az „agrárreform“ elvette a földet és ezzel nyomorba taszította ezeket; nem adtak felvilágosítást arról, hogy községeink lakosságát a hatóság törvénytelenül olyan súlyos közmunkára kényszeríti, melyet román lakosságú megyékben nem rendelnek el; nem tiltakoztak az ellen, hogy romlottlelkű egyéneket neveznek ki sok községben azoknak igazgatására és a közvagyon kezelésére; nem emeltek szót azon állatias kegyetlenségek ellen, melyeket csendőrök követnek el egyre-másra a kezükbe jutott védtelen fajtestvéreinkkel szemben, nem volt szavuk az ellen, hogy községeink vagyonát és a lakosok adóját olyan iskolák fenntartására fordítatják, melyekben a székely nép gyermekei anyanyelvünkön írni és olvasni sem tanulnak meg; hallgattak a 20—28 évi becsületlen szolgálat után uccára kidobott nyomorgó székely vasutasokról; a rengeteg visszaélés és fajunkat érő folytonos megtámadások ellen senki sem szólalt fel; nem tárgyaltak arról, hogy a székelységet érő bajok tömegén mi módon lehetne segíteni, vagy az azért küzdő magyar képviselőnek milyen támogatást lehetne nyújtani, hanem azok ellen uszították a székely népet, kik hosszú évek óta kormányok és törvényhozás előtt tárták fel mindazt, ami az egész magyarságot romlásba vitte és akik a világ ítélőszéke elé, mint legvégső fórum elé is eljuttatták a soha nem orvosolt legsúlyosabb panaszokat.

Ezekről nem beszélnek a Jorga magyar bizalmasai. Miféle szervezés volna hát elég ahhoz, hogy köztünk a testvérharc és egymás ellen való fenekedés megszűnjék?

Dr. Pál Gábor,

Olvaszátok a „KELETI UJSÁG“-ot, Erdély magyar napilapját!

Külföld

A német állásfoglalás következményei. Előző számunkban jelentettük, hogy a németek milyen súlyos lépésre szánták el magukat akkor, amikor a hadisarc további fizetését megtagadták. A megtagadás egy Svájcban tervezett nemzetközi összejövetel küszöbén történt, ahol éppen a hadisarc további fizetésének módjáról kellett volna tanácskozni. A német kancellár előre kinyilvánított állásfoglalása kétségesse tette a már kitűzött tanácskozás megtartását. Ez nem jelenti a tanácskozás teljes elmaradását, hanem csak elhalasztását, valószínűleg június végére. Különösen a francia új-ságok vannak az elhalasztás mellett, nem minden alap nélkül utalva arra, hogy Németország a kapott halasztás miatt most úgy sem köteles fizetni, tehát halaszthatatlan szükségesség nem okolja meg a tanácskozás megtartását. Ezenkívül most sem az angol, sem a francia miniszterelnök nem tudnának megjelenni, távollétükben pedig alig lehetne eredményes munkát végezni. — Nagy akadály az is, hogy Amerika elmaradna a tanácskozásról, sőt még megfigyelőt sem küldene arra. Amerika nélkül pedig nehéz erről a kérdéstről tárgyalni, hiszen ő a fő-fő hitelező, ez idő szerint azon az állásponton van, hogy követeléseit nem engedi el. Anglia sem hajlandó az elengedésre, csak hosszabb fizetési halasztást akar engedélyezni, számítása szerint öt évet, míg Franciaország egy, legfeljebb két évi halasztást fogadna el. Ezzel szemben Olaszország a háborus adósságok teljes törlesztését kívánja. Ebben a tekintetben tehát a német állásponthoz csatlakozott. Már ebből

lehet látni, hogy a mostani tanácskozás alig tudna megoldást találni. Ennyiféle s annyira eltérő felfogást egyeztetni ilyen rövid idő alatt lehetetlen. Ezért valószínűnek kell tartanunk a tanácskozás elhalasztását. Pedig — olasz hírek szerint — Mussolini meg akart jelenni a tanácskozáson. Ez mindenesetre igen nagy jelentőséget adott volna annak.

A szerb trónbeszéd. Sándor szerb király több, mint egy órányi trónbeszéddel nyitotta meg a szerb „országgyűlést”. Nagyon sokat levon azonban a trónbeszéd értékéből az, hogy azt a hivatalos személyeken kívül alig hallotta más. Szerbia egész népe elégedetlen a kinevezettnek tartott parlamenttel s különösen elégedetlen Belgrád és az egyetemi ifjúság. Ennek elkeseredett tüntetéséről már több ízben beszámoltunk. Most a belgrádi rendőrség hatalmas ovóintézkedéseket tett, hogy a királyt hasonló kellemetlenségtől megóvják. A királyi palotától az országgyűlésig terjedő útvonalon kettős katonai kordon zárt el minden közlekedést. Így a megnyitás minden zavar nélkül folyt le. De mégsem úgy, hogy megelégedést keltett volna.

Orosz mesterkedés. A szovjet-kormány nemzetközi bizottság elé kívánja terjeszteni annak a kérdésnek eldöntését, hogy Besszarabia idecsatolása jogosan történt-e? A mesterkedés célja nyilvánvaló: a szovjet nem akarja megadni a román kormánynak a joggal követelt teljes biztosítást Románia egész területére s így keres okot a tárgyalások megszakítására. Ezt a célját bizonyosan eléri. Viszont senki sem fogja elhinni, hogy a tárgyalások eredménytelenségének nem a szovjet viselkedése volt az oka.

Amerika nem apasztja szárazföldi hadseregét. Most ilyen nyilatkozatot az amerikai hadügyminiszter. Közvetlenül leszerelési tanácskozások küszöbén. Pedig Amerika tengertől védett hatalmas területe alig van kitéve közvetlen támadás veszélyének, tehát szárazföldi hadseregére is alig van szüksége. Egy ilyen előnyös helyzetben levő nagy birodalomnak ez a felfogása, mit lehet várni a mindenben ellenséget látó európai államoktól? Ezért érthető, a kétkedéssel nézünk a tanácskozás eredménye elé; pedig bizonyos legfőbb ideje volna, hogy a nemzet is fokozható feszültség enyhülése megkezdődjék.

Az orosz hadsereg. Nagyodakivánczik az előbbi hírből a jó forrásból származó alábbi értesülés: a szovjet hadsereg beállománya egy millió katonakiképzett tartaléka három millió, s ezt azonnal mozgósíthatja. Így Oroszország négy millió teljesen felszerelt hadsereggel tud nyomban felvonulni. Ez egy adat a világ békekészítéséhez.

A munkanélküliek. Ez a nyomorúság hadserege. Száma meghaladja a 18 milliót. Ebből milliónál több Európában költözik. Legsúlyosabban Németországot, Ausztriát, Olaszországot, Japánt és Lengyelországot sújtja ez a vértelen, de sok áldozatot kívánó háború. Vajon tudja végét vetni és mikor?

Az indiai helyzet. A Gandhijé tartóztatása után egyre feszettebbé válik a helyzet Indiában. A zavargások egymást érik, már többször véres összeütközésre vezettek. Elég lesz-e az lamfériui bölcsesség ennek a kérdésnek a megoldására?

Belpolitikai hírek

Lemondanak a besszarábiai képviselők. A besszarábiai képviselők elhatározták, hogy, ha a kormány nem szünteti meg Besszarábiában az ostromállapotot, lemondanak mandátumaikról. Valószínű, hogy a képviselők meg is valósítják elhatározásukat, mert Otesen államtitkár kijelentette a képviselőknek, hogy a jelenlegi viszonyok között szó sem lehet Besszarábiában az ostromállapot megszüntetéséről.

Felfüggesztették Marostordamegye vármegyei főjegyzőjét. A belügyminiszteriumhoz több feljelentés érkezett, hogy a Marostordamegyében lezajlott jegyzőválasztásoknál sok szabálytalanság történt. A szabálytalanságok megállapítására a bukaresti belügyminiszterium egy felügyelőt küldött ki Marosvásárhelyre. A felügyelő a környékbeli falvakban vizsgálatot tartott és megállapította, hogy a községi jegyző választások alkalmával sok szabálytalanság történt, fontos okmányok tűntek el. Az okmányok a jegyzőválasztások alkalmával Voica Aurel, marostordamegyei főjegyző kezén mentek át. A vizsgálatot vezető felügyelő táviratilag kérte Voica Aurel felfüggesztését. A belügyminiszterium a megejtett vizsgálat alapján távirati uton felfüggesztette állásából Voica Aurélt. Az eset az egész megyében nagy feltűnést keltett.

Újól megváltoztatják a közigazgatási törvényt! Tizenhárom év óta most már negyedszer változtatják meg a közigazgatási törvényt. Az új közigazgatási törvénytervezetet tanulmányozás végett elküldötték a közigazgatási vezérfelügyelőséghez. A kormány utasította a

vezérfelügyelőségeket, hogy a törvényt sürgősen tanulmányozzák át, mert a törvényjavaslatot a parlament februári ülészsaka alatt le akarják tárgyalni.

Az új törvény rendelkezései megszüntetik a felülvizsgálati bizottságokat, csökkentik a községi tanácsosok számát és az interimár bizottságok hatáskörét megszüntetik, amennyiben az új törvény szerint az interimár bizottságok csak három hónapig vezethetik az ügyeket.

Veszedelemes intézkedést tartalmaz az új közigazgatási törvény a *közbirtokosságok vagyona* vonatkozólag. A tervezet szerint ugyanis a közbirtokosságok vagyona fölötti felügyeleti jogot ezután a primárok és jegyzők gyakorolják. A veszedelemes terv alapjogaiban készül megtámadni a székely közbirtokosságot, mert ha a közbirtokosság vagyonának kezelése a közigazgatási hatóságok kezébe jut, ezek könnyen földönfutóvá tehetik a székely népet.

Meg fogják hosszabbítani a mezőgazdasági moratoriumot. Lapunk f. évi 2-ik számában „Csak a becsületes adósokon könnyítenek” című cikkünkben ismertettük, hogy az 1931. dec. 18-ától kezdve esedékes gazdaságok megfizetésére haladékot adott a törvény 1932. febr. 15-ig. Az olyan váltót tehát, amelyik dec. 18. és febr. 15-ike között jár le, nem lehet óvatolni és perelni febr. 15-ig. Ezt az intézkedést azért tették, mert a mezőgazdasági adóságok rendezésére vonatkozó törvényt nem tudták idejében a parlamenttel megszavaztatni. Ugy látszik a törvényt a februári ülészsak alatt sem fogják letárgyalni, ezért — hír szerint — a december 18-tól febr. 15-ig tartó kedvezményt két hónappal meg fogják hosszabbítani

A román Nemzeti Párt nincs megelégedve a Jorga-kormány-nyal. A román Nemzeti Paraszt Párt végrehajtó bizottsága Bukarestben több napig tartó tanácskozásokat folytatott. A tanácskozásról jelentést adtak ki, amelyben megállapítják, hogy a Jorga-kormány pusztulásba kergeti Romániát. A jelentésnek erre vonatkozó része a következőképpen szól:

„A nemzeti parasztpárt megállapítja, hogy a jelenlegi kormány pusztulásba kergeti az országot s egyben leszögezi, hogy a Jorga—Argetoianu kormány viselkedése fényesen bebizonyította, hogy az ilyen önkényes célzatu, személyi kormány mennyire haszontalan és veszélyes az országra. A nemzeti parasztpárt most már nem habozik tovább, hanem kiméretlen harcot kezd a kormány ellen és az alkotmányosság visszaállítása érdekében, mert csak az alkotmány legteljesebb tiszteletben tartása mellett tudja elképzelni az ország felvirágoztatását.”

Felére apadt a kölcsön! Lapunk előző számában közöltük, hogy Argetoianu, pénzügyminiszter három milliárd kölcsönt szerzett Romániának. A francia újságok tudósításaiból az derült ki, hogy nem három, hanem csak másfél milliárd lejt kapott Argetoianu. Ez az összeg a román államkassza szomorú állapotán nem igen fog segíteni!

INGYEN küldöm
SZÖLŐOLTVÁNY és GYÖMÖLCSFA
árjegyzékemet,

mely az egész országban a legolcsóbb árakat és minden szőlőbirtokosra nézve megfizethetetlen tanácsokat tartalmaz. A saját érdekében ne vegyen addig oltványt, vagy bármilyen fajta vesszőt, míg át nem olvassa szőlőszeli útmutatómat. Cim:

SZÜCS J. szőlőbirtalep

Diosig—Bihardiószeg (Jud. Bihor) 31.

JÁRULÉK

Kemény télnek jó nyara lesz. Ha igaz a közmondás, hogy „kemény télnek jó nyara lesz“, jó nyarat remélhetünk, mert hetek óta szigorú telünk van. Különösen a Székelyföldön uralkodik nagy hideg. Reggelenként a Székelyföld több vidékén 18–20 fok hideg volt, sőt Háromszék megyében a hőmérséklet a 30 fok hideget is elérte. A nagy hideg a vetésekben nem okoz kárt, mert azokat vastag hótakaró fedi.

A csiki székelyek megmozdultak Majláth püspök mellett. Az Erdélyi Katolikus Népszövetség csikmegyei szervezete a csikszeredai közbirtokosság székházában népgyűlést tartott. A népgyűlés egyhangúlag tiltakozásának adott kifejezést az Erdélyi Római Katolikus Státust és a Majláth püspököt ért méltatlan támadások ellen. A gyűlés szónokai Incze Domokos főesperes, dr. Kovács Károly, Papp János igazgató, Albert Vilmos tanár, György Gábor és Biró Ferenc plébánosok voltak. A gyűlésen elhatározták, hogy a falvak népével megfogják ismertetni a *Katolikus Státust és a Majláth püspököt* ért támadásokat, továbbá a román kormánynak ezt a törekvését, hogy a Státus vagyont el akarja kobozni. Egyben kérik fogják a népet arra, hogy ha kell emelje fel tiltakozó szavát a méltatlan támadások és jogtalanságok ellen. A gyűlés tiltakozó iratot intézett a pápához és a kormányhoz. Az iratban kérik a pápától és a kormánytól, hogy tartsák tiszteletben és védjék meg Erdély katolikus népének ősi jogait.

Nagy adóbirssággal sújtották a gyergyóditrói közbirtokosságot. Gyergyóditró község közbirtokosságát a hatóságok adóeltitkolás címén kilencmillió lej adóbirssággal sújtották. Ez az intézkedés újabb megnyilatkozása annak a hajszának, amit a hatóságok a székely közbirtokosságok vagyona ellen indítottak.

Veszedelemes tünet. Torda-Aranyos megyében a fizetés le szállítások és a fizetések rendetlen kiutalása miatt a román lelkészek komoly lépésre szánták magukat. A román lelkészi kar megmozdulása Lupsa községből indult ki. Itt Stan Vasile esperes két lelkész társával elhatározta, hogy az állam magatartása miatt megszervezik a görög keleti és a görög katolikus egyházak lelkészeit. Evégből megrázó hangú felhívást küldtek szét a román lelkészeknek. A felhívásban többek között a következőket írják: „A jövő kilátásai a legsötétebbek, miután az 1931. évi gúnyfizetést különböző címeken felére leszállították, a lapok hírei szerint újabb 15 százalékos levonást akarnak eszközölni. Ezt mindazért, hogy abból központi hivatalok és a főpapok részesüljenek. Veszedelemes szakadékot ásnak a mi megpróbáltatott egyházunkban. Gyávaság volna ellent nem állni, méltóan és egységesen. Ime ez az, ami bennünket, a papoknak egy kisebb csoportját arra készítet, hogy minden lelkésztársunkhoz a következő felhívást intézzük: „Testvér! Legsürgősebben hívja össze a szomszéd falvak lelkészeit s velük közös értekezleten vegyen tudomást a mi kezdeményezésünkről. Minden lelkész terjesszen fel felsőbb hatóságaihoz megfelelő jelentéseket s abban híven panaszolja el kétségbeesett helyzetüket. Éhes

és mezitlábba katonákkal me lehet harcolni. A sztrájkot február elsején léptessék életbe. Ettől a naptól kezdődőleg egyikünk sem végez irodai munkát, nem intézzük el a központi semminemű iratát és tüntetőleg nem veszünk részt a központi bármilyen összejövetelén. Szorosan csak a pásturmunkát véggezzük: keresztelünk, temetünk stb. S a sztrájk csak az előidézett körülmények megszüntetéséig fog leállni. Végző esetben elveszünk a másik fegyvert, a teljes tületi lemondást.”

Meghamisított telekkönyv alapján el akarják venni a kászonimpéri felekezeti iskola erdejét. A kászonimpéri közbirtokosság egyik gyűlésén az elnöki eljárásbíró indítványt tett, hogy a felekezeti iskola részére megállapított és telekkönyvezett erdő hold erdőt engedjék át az állam iskolának. A közbirtokosság természetesen nem fogadta el a bírósági indítványt és bizottságot küldöttek ki, hogy vizsgálják felül a felekezeti iskola erdejének telekkönyvi állapotát. A bizottság megvizsgálta a telekkönyvet és kiderült, hogy a telekkönyvet valaki meghamisította. A tulajdon lapon a felekezeti iskola nevéből a felekezeti szó piros tintával ki van húzva. A hamisító nagyon tudatlan lehetett, mert a telekkönyvi szabályok értelmében a telekkönyvben nem lehet áthúzással helyesbíteni. Mindenesetre jelezendő az eset a csikmegyei lapotokra.

Meghalt a mozdonyvezető tehervonaton. Csuka János, mozdonyvezető Palotailva előtt a tehervonaton mozdonyán összeesett és meghalt. Szerencsére fűtő értett a gép kezeléséhez, a vonatot szerencsésen bevezette Palotailva állomásra. Csuka János szívszélhűdés ölte meg.

Helyreigazítás. Lapunk zár-takor értesültünk, hogy Bartalis Ágoston volt csikmegyei főszolgabíró, akiről mai számunk egyik cikkében azt írtuk, hogy az alakulóban levő Gazdasági Szövetség táborába állott, a Gazdasági Szövetséggel minden közösséget megtagad. Bartalis Ágoston figyelmeztetőt írt a Csiki Lapokban, hogy a szervezkedést a magyarság árulói karolták fel és be akarják fogni a székely népet annak a kormánynak a szekérébe, amelyik a székely nép élet-lehetőségei ellen tör.

Ki kell fizetni a férjhezment hadiözvegyek illetményeit! A pénzügyminiszteriumban a pénzügyi államtitkár elnöklete alatt értekezletet tartottak az összes minisztériumok kiküldöttei. Az értekezleten a hadiözvegyekre nézve nagy jelentőségű határozatot hoztak. Megállapították, hogy a nyugdíjpénztár helytelenül járt el, amikor január elsejével törölte az újból férjhezment hadiözvegyek nyugdíját, mert a törvény ezeket az illetményeket újabb férjhezmenés esetére is biztosítja. Az értekezlet elhatározta, hogy az erre vonatkozó panaszokat orvosolja és a fizetések kiegyenlítésére vonatkozó munkát folytatja.

Spiridion ur a székely gyermekek vezetőknévét is elrománosítja. Csikszeredán Oláh János tanuló egy Spiridion nevű iskolamester keze alá került. Spiridion ur mélységesen felháborodott, hogy valakit „Oláh“-nak hívhatnak s legott keresztviz nélkül elkeresztelte Jánoskát Romanul Juon-ra. Szigoruan meghagyta az elképedt iskolás-gyermekeknek, hogy ezentul így fogják hívni és köteles minden nap neki felmondani legalább huszszor, hogy őt Romanul-nak hívják.

Kigyó-veszedelem Északafrikában. Tuniszban a nagy árvíz elől menekülő mérges kigyók Bon és Tabarka városok között 15 kilométer szélességű területet özönlöttek el. A mérges kigyók sok embert és állatot martak halálra. A kormányzóság a kigyók ellen egész hadsereget mozgósított. A kigyókat lángszórókkal, fegyverekkel és botokkal irtják.

Endresz György visszarepül Amerikába. Ismeretes, hogy a magyar oceanrepülők közül Magyar Sándor visszautazott Amerikába. Hir szerint a másik magyar oceanrepülő, Endresz György a kijavított gépen április hónap folyamán akar visszarepülni Amerikába.

A nemzeti dal miatt. Konstanában egy mulatóhelyen Gabrovszki, bolgár magánhivatalnok mulatott. A másik asztalnál görögök ültek és a cigánnyal állandóan a román himnuszt játszották. Gabrovszki egyszer csak felugrott és rákiáltott a cigányokra, hogy most játsszák a bolgár himnuszt, a Sumi Maxicát. A görögök ezt nem akarták megengedni, mire Gabrovszki előrántotta revolverét és a görögök társaságából két embert lelőtt.

Nagy színházi botrány történt Oravicán. Vig Ernő magyar színtársulata karácsony óta Oravicán vendégszerepel. A magyar színtársulat előadásai egyideig zavartalanul folytak és a magyarokon kívül a románok és németek is látogatták az előadásokat. Legutóbb az előadásokat botokkal felfegyverkezett, román diákok megakadályozták, sőt miután az előadást nem lehetett megtartani, az elvonuló közönség személyi biztonságát is veszélyeztették. A közönséget tüzoltók, magyar és német diákok kísérték haza szállásaikra.

PAISZOKÁR ÉS SZÖVÉNYVÁNYTELEPÉK KZ
AMBROSI, FISCHER & CO.
AIUD, JUD. ALBA
ÁRBEVÉZÉK DUTALAN

Szomoru árverés. Nagyszalon-tán váltó-tartozás miatt elárverezték Gligor József, román kisgazda cséplőgépét. A gépet egy zsidó kereskedő vette meg az árverésen 805 lejért. A cséplőgép értéke a mai viszonyok között is legalább 80 ezer lej.

Tüzoltók harca a mérgeskigyókkal. Egy nagy hamburgi állatkereskedésben tűz ütött ki. Amikor a tűzoltóság megérkezett számos állatketrec lángokban állt és több értékes állat már a lángok martaléka lett. Az oltási munkálatokat egy ideig szüneteltetni kellett, mert minden oldalról csörgőkigyók támadtak a tűzoltókra. Csak miután a veszedelmes állatokat megölték, folytathatták a tűzoltók az oltási munkálatokat. A kár igen jelentékeny. A kereskedés állatokat szállított állatkereteknek, állatkedvelőknek és vándorcirkuszoknak. A tüzet valószínűleg a kigyóketrec melegítésére szolgáló petroleumlámpa okozta.

Amerikában a teli nyári meleg váltotta fel. Az északamerikai Egyesült-Államokban a hideg tél hirtelen végetért és szokatlan hőség uralkodik. A tengerparton már lehet fürödni és sok helyen nyílnak a rózsák. A hirtelen meleg nagy kellemetlenséget okozott az amerikaiaknak, mert a korcsolyázó, láb-szánkózó és szánkózó világversenyre több száz versenyző érkezett Amerikába. A szánkó- és jég-pályák azonban elolvadtak és a hegyek között, ahol az amerikaiak költséges berendezéssel a téli versenypályákat elkészítették, mezői virágok pompáznak a mezőkön.

A semmitűszék elismerte az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület alapszabályainak helyességét. Sándor József szenátor, az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület (EMKE) főtitkára, közbenjárt Jorga miniszterelnöknél, hogy ismerjék el az EMKE alapszabályainak helyességét. A miniszter intézkedésére a semmitűszék az EMKE-re vonatkozó iratcsomót a kolozsvári törvényszékhez küldötte végleges döntés végett. A törvényszék döntése minden valószínűség szerint kedvező lesz, mert a semmitűszék kísérelésében a következőket írta: „A kultuszminiszterium elismeri az EMKE-nek azon jogát, hogy alapszabályai szerint csak magyar anyanyelvű román állampolgár tagjai lehetnek.“ Hisszük tehát, hogy az erdélyi magyarságnak ez a régi kultur-intézménye rövidesen megkezdheti áldásos munkáját.

Egy kínai lány is küzd a japán—kínai háboruban. A japán—kínai háboruban egy titokzatos nő is részt vesz. Egy idő óta négyszáz fegyveres kínai katonán élén egy katonaruhába öltözött fiatal kínai leány harcol a japánok ellen. A leányról többet nem lehet tudni, a katonák azt beszélnek, hogy Sanghai vidékéről való és még nincs 20 éves. A katonák, akiket a leány vezet, a leányról semmit sem árulnak el. A bátor leány csapata a kínai hadvezetőségtől függetlenül működik s óriási szolgálatot tett a kínaiak érdekében.

Helyes intézkedés. Mussolini szigorú rendeletben megtiltotta Olaszország területén a szépségkirálynő választásokat. A rendeletet erkölcsi érvekkel indokolja meg. Aki megszegi a rendelkezést szigorú büntetésben részesül.

Román újságok is foglalkoznak a Szakáli-üggyel. A csikszenttamási pénztárrablás ügyében folytatott vizsgálat vértanujának, Szakáli Istvánnak, esetét közelebbről ismertettük. A szomorú esetet a román újságok is tárgyalják. Az alábbiakban a „Dimineata“ című bukaresti újság „Egy ember halála“ című cikkének közöljük egy részét. A cikket egy Sevatos nevű román újságíró írta.

Egy ember meghalt a csendőrségen — írja Sevatos — egy ember, akit teljesen egészségesen szállítottak be a csendőrségi fogdába. Mi történt az őrsön, a csendőrök között, akiknek az a hivatásuk, hogy a polgárság vagytonát és személyi biztonságát őrizzék? A rendőrségen, csendőrségen mindennaposá váltak a verések a kihallgatások alkalmával. Ez már hagyomány... ahogy a miniszterelnök mondaná. És abban az esetben nagyon nehéz az ilyen hagyomány ellen küzdeni, ha nincs meg a jóakarata... De az előttünk ismert esetben csendőrök és műveletlen rendőri ügynökök vernek. Mit jelent számukra megkínózni egy embert? Mit lehetne tudni, ez talán élvezet és szórakozás számukra.

...A tatar-bunari lázadás elfojtásának egyik szemtanúja elmondja a következő borzalmas jelenetet. Az egyik csendőrőrsön guzsba kötöttek egy embert, kezét lábaihoz szíjzatták és hónalja alatt egy rudat feszítettek ki és aztán kötéllel húzták fel a plafonra. És ez az ember így lógott a levegőben, miközben a csendőrök irtózatossá elkinózták és borzalmasan össze-vissza verték gummibotjaikkal. Az őrség összes rendőrei nemcsak a helybeliek, hanem az átutazó bajtársak is beléptek a kinzó kamrába és szórakozásból egyet-

egyét ütöttek a levegőben lógó vérző hústömegre... Vajjon Szakálival nem hasonló eset történt-e? ...Ennek azonban megadatott a tisztelet — folytatja a „Dimineata“ vezércikke — hogy kinzókamrájában a vizsgálóbíró is meglátogatta, aki ököllel és gyomrára irányított ütésekkel traktálta. Ez a kegyetlenkedés pedig a tatar-bunari rémtetteket is felülmúlja. Hiszen a vizsgálóbíró ur gimnáziumot végzett, járt az egyetemre is, az ugynevezett „előkelő“ társaság tagja, a barackot is késsel, villával eszi, anélkül, hogy ujjával hozzárna, a hölgyekkel finom, választékos modorban beszél, a kávéházi törzsasztalnál pedig hatalmas szónoklatokat zeng az emberszeretetről. És hogyha az emberiségnek egy ilyen előkelő példánya ököllel veri a vádlott gyomrát, mit mondjunk azokról, akik az istálló mellől kerültek a rendőrség szolgálatába?...

Vádlottak padjára kerülnek a szerencsétlenséget előidéző orosz vasutasok. Moszkva közelében borzalmas vasúti szerencsétlenség történt. A szerencsétlenség-nél 68 ember meghalt és 131 ember súlyosan megsebesült. A szerencsétlenséggel kapcsolatban 11 vasutast vád alá helyeztek, azal vádolják őket, hogy a szerencsétlenséget szándékosan idézték elő. Ha a bíróság vádjai beigazolást nyernek, a 11 orosz vasutasra halálbüntetés vár.

Nagy kegyetlenségek történnének a japán-kínai háboruban. A japán csapatok tulajdonképpen a kínai rablóbandákkal folytatnak most harcokat, mert a rendez kínai csapatok visszavonultak. A japánok borzalmas kegyetlenséggel harcolnak a kínai bandák ellen. Az elfogott kínaiakat zsákba varrják és élve temetik el, vagy elevenen égetik meg.

Nincs bizalom! Különös és a tisztviselők önérzetét mélyen sértő rendeletet adott ki a vasuti vezérigazgatóság. A rendelet szerint Románia állomásait két osztályba sorozzák. Az állomások közül hatvanöt állomást „jó” állomásnak minősítettek. Az ugynevezett „jó” állomásokon az állomásfőnökök csak egy évig maradhatnak hivatalukban és azután áthelyezik őket. A vasutigazgatóság rendelete azt célozza, hogy a jónak minősített állomásokon az állomásfőnökök ne szerezhessenek összeköttetéseket, amelyeknek segítségével jövedelmüket fokozhatnák. A vasutigazgatóság úgy képzei, hogy egy esztendőig az állomásfőnökök „ujsziták” lesznek, azután pedig áthelyezik őket. A vasutigazgatóság rendelete két ok miatt szomorú. Szomorú azért, hogy vasutigazgatóság hivatalosan is elismeri az állomásfőnökökről, hogy könnyen kaphatók szabálytalanságok elkövetésére. — Másfelől szomorú, azért, mert a vasutigazgatóság ilyen módon a becsületes tisztviselőket megsérti, mivel egy csoportba osztja be őket azokkal, akik szabálytalanságokat követnek el.

Halálosvégű szánkázás. Kolozsváron 5 tagból álló társaság szánkázott a Tordai-uton. Mikor a Tordai-utról egyik mellékúccába tértek, autó keresztelte utjukat. A sebesen rohanó szánkó összeütközött az autóval. A szerencsétlenség következtében a szánkó vezetője, Kósa László azonnal meghalt, társai pedig életveszélyes sérülésekkel kerültek kórházba.

Adomány. Szegedi Istvánó halála alkalmából, koszoru megváltás címén N. N. a magyar egyetemi hallgatók felségélyező-ésre 100 lejt küldött be kiadóhivatalunkhoz. Az összegét rendeltetési helyére juttattuk.

Katonákkal dolgoztatnak a vasutnál. A vasutigazgatóság olyan intézkedést tett, amelyik az amugy is nagy munkanélküliséget tovább fogja fokozni. Négyezer főből álló katonai csapatot osztott szét a vasuti üzemekhez, hogy a polgári munkásoktól átvegyék a munkát. Szomorú dolog, hogy a vasut, a legfontosabb állami munkaadó-intézmény, ahelyett, hogy a munkanélküliség enyhítésére törekednék, a munkanélküliséget fokozza.

Hálótermes repülőgépet építenek Lengyelországban. A lengyel állami repülőgép gyárak óriási utasszállító gépet építenek. A gépen utazók használatára 10 személyes hálótermet is rendeznek be.

Óriási szerencsétlenség történt Franciaországban. Páris és Amiens között borzalmas vasuti szerencsétlenség történt. — Az egyik személyvonat kisiklott és a pálya mellett levő őrházat is rombadöntötte. A szerencsétlenség alkalmával tíz ember meghalt.

Megölte a bika. Petele község bikáit Molnár Mihály, petelei gazdálkodó gondozta. Itatás alkalmával az egyik bika megvadult és Molnárt felöklelte. Molnár belehalt sebeibe.

Emésztési gyengeség, vérszegénység, lesoványodás, sápadtság, mirigybetegségek, bőrkiütések, kelések, furunkulusok esetekben a természetes „FERENC JÓZSEF” keserűviz szabályozza a belek annyira fontos működését. Az oryosi tudomány számos vezérférfia meggyőződött arról, hogy a valódi FERENC JÓZSEF viz hatása mindig kitűnően beválik. A FERENC JÓZSEF keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Művelődési mozgalmak

MAROSNAGYLAKI MÜKEDVELŐK ELŐADÁSA. Jól sikerült előadást rendeztek a marosnagylaki mükedvelő ifjak. Géczy István: „Gyimesi vadvirágok” c. 3 felvonásos népszínművét adták elő kitűnő felkészültséggel és figyelmet érdemlő készséggel. — Minden szereplőn meglátszott, hogy teljes biztonsággal lép az izléses diszitésű és szépen berendezett színpadra. A címszerepet Barlabás Rózi játszotta nagy sikerrel. Különösen szép hangjával vonta magára a figyelmet. Ritkán van alkalom vidéki mükedvelők között ilyen kivételes hangu szereplőt hallanunk. Nagyban hozzájárult a sikerhez Kászoni Ilus és Bartha Margit, Bartha Juliska és Zsuzsika, Erdélyi B. Zsuzsi szintén nagyon jók voltak. Igen helyesen fogta fel a szerepét Sárközi Domokos és Bartha Pál. Úgyes mókáival és jóízű humorával sok kellemes percet szereztek a közönségnek Milik Pista és Gyuricska Gergely, Papp József, Daki András, Fehér Jani, Enyedi Ferenc, Szócs Pali, Rácz Sandi, Barlabás András, Sárközi Zoltai és Bartha János mind ügyes mükedvelők. A betanítás és rendezés fáradságos munkáját Konez Ferencné okl. tanítónő az ottani ref. lelkész neje hozzáértéssel végezte. A keüves szórakozást nyújtó jól sikerült előadást zsufoolt közönség nézte végig. A műsort, mely a helybeli ref. iskolában volt megtartva, bál követte, mely a legjobb hangulatban a reggeli órákig tartott. Kivánjuk, hogy a mükedvelő ifjuság sokszor gyönyörködtesse Marosnagylak minden kulturális mozgalom iránt lelkesedő közönségét hasonló előadásokkal.

Gazdák Takarékpénztára r.-t.

Cluj-Kolozsvár, Calca Victoriei 38.
(Ref. Theol.)

Takarékbeléteket a legelőnyösebben kamatoztat.
Váltókölcsonöket folyósít!

Telefon 119 sz.

MEZŐGAZDASÁG:

ROVATSZERKESZTŐ: DR. SZÁSZ FERENC

Hogyan szervezzük meg szövetkezeti alapon a falusi gazdatársadalmat?

Az „Egyesülésben az erő“ alapigazságra való ránevelés kérdésének, s ez alapon a falu megszervezésének ügyére ma Erdélyben három jól kiépített, nagy erkölcsi tekintéllyel rendelkező intézményünk van és pedig:

1. Gazdasági és Hitelszövetkezetek Szövetsége,

2. Erdélyi Gazdasági Egylet,

3. Hangya fogy. szöv. központja.

Legelsősorban tehát ezeknek kell karöltve, egymást megértve és támogatva a gazdasági szervezést a falukon — fiókjai, révén kézbe venni. Ha a három gócpont között nincs meg az egyetértés, nincs meg a munkabeosztás falunként — *akkor baj van*, mert ha mindenik külön-külön, tisztán az érdekkörébe eső kérdést fogja és hajtja a szervezés terén, akkor mi lesz az eredmény?

Egy csomó egymásra féltékenyen irigykedő, egymással állandóan versengő falusi egyesülés különféle hangzatos címmel — melyek összefogva, egységes alapon és céllal még egy faluban sem tudnak dolgozni, legtöbbször megosztva egyéni és anyagi alapon, sógorságkomaság szerint a falu népét — a közérdek és a nemes célok nagy kárára, a „haragszom rád“ alapján!

A szövetkezeti szervezkedés ilyen irányú fejlődése a legveszedelmesebb, mert mindenki előtt tisztán kell, hogy álljon az a tény, hogy nincs egyetlen falu sem, mely két vagy három szervezetet filléreiből erőssé, életképesé tudjon tenni, de *egy szövetkezet* minden falu — igen ritka kivétellel — fenn tud tartani, *életképesé* tud növelni — s elvégre is ez a fő, nem pedig az életképtelen alakulatok száma!!

„Hol marad a Hangya?“ — kérdi Ürmösi József lelkes szövetkezeti tagtársam egy régebbi cikkében. Én is ezt kérdezem! — Mert azt kérdezni kell, ezt a kérdést, mint Ürmösi írja, fessegetni kell és végére kell járni!

Azt azonban nem irom alá, hogy a „Hangya“-t *szándékosan mellözik!*

Ezt állítom és bizonyítom, mert tapasztalásból tudom, hogy nincs mellözve, szándéko-

san legkevésbé! Sem a Hitelszövetkezeti Központ, sem az Erdélyi Gazdasági Egylet vezetői részéről, a velük való — igaz csak levélbelileg — sűrű érintkezésem alatt épen ezekben a kérdésekben, soha nem fordult elő ilyen alattomos, a szövetkezeti eszmét és az érdekekben való tenni akarást megcsufoló, meggátoló célzás sem, annál kevésbé került szőnyegre a „szándékos mellőzés“ kérdése vagy gondolata!

A magam részéről mindig hangsúlyoztam, épen úgy, mint most is, hogy a Hangyának félre állani nem szabad, ott kell legyen az új alapokon való, s megindult szövetkezeti szervezkedés bölcsőjénél.

Tessék a „Magyar Nép“ 1931. évi 7-ik számában levő cikkemet elolvasni! Ott a Hangya központra elég világos a hivatkozás! Sajnos, hogy a Hangyák központja az ilyen szőnyegen forgó kérdésekre nem felel és nem lép sorompóba! Legalább is nem olvastam, nem tapasztaltam „Szövetkezés“ című lapjában ilyen általános irányu megmozdulását.

Vagy sziveskedjék Ürmösi tagtársam s vele mások is a „Magyar Nép“ 1931. április 11-iki — 15-ik számában „*Uj elnök az élen*“ című cikket végig olvasni, mert ott ez áll: „*A Hitelszövetkezetek Szövetségére és a Hangyára ezen a téren nagy feladatok várnak!*“

Az „*Uj elnök az élen*“ című cikk olvasása után észre veheti mindenki azt az okos és bölcs előrelátást, s az ügy előbbre vitele érdekében tett messzekiható lépést, *ugyan az a személy lett, = gróf Bethlen György az országos Magyar Pártnak is elnöke = kinek ugy Erdély történelmébe messze-vissza nyúló és erős fényvel világító családi hagyományai, mint eddigi közigazdasági ténykedése, szakértelme és nemes erélyessége nekünk a kisebbségi sors nehéz igáját huzó gazdáknak megnyugtató és biztató értékes zálog a jövőre nézve, a gazdasági szervezkedések új és alapvető elvének megállapítása és a kapcsolatok megszerzése és biztatása terén!*

A Hangyának is be kell állani az élen nehéz küzdelmet vivő és anyagi áldozatokat

hozó szövetkezeti, gazdasági Központok közé — s e végből módosítania kell alapszabályait olyképen, hogy lehetővé váljon a mindenféle gazdasági szervezkedést át- és befolyó falusi szövetkezetek, szervezetek felállítása — s ne csak Hangya-bolt — egy-egy már meglévő falusi Hangya keretében különböző érdekeltségek „szakosztálya” címén!

Ugyan úgy, mint lehetővé teszik ezt a Hitelszövetkezetek Szövetsége és az Erdélyi Gazdasági Egylet alapszabályainak meg-

felelő paragrafusai.

Távol állott tőlem a szándék, hogy cikkemben bárkit bármilyen vonatkozásban sértsek vagy megbántsak. Csak a feltett kérdésre adható feleletet indokoltam a gazdasági szervezkedés kátyuba jutott szekerének kimozdítása céljából. Azért is tisztelettel kérem, szíveskedjék ily értelemben felfogni és értelmezni az elmondottakat!

Papóc.

Imreh Albert
gazdálkodó mérnök.

Háromszékben is alakulban vannak a gyümölcsközségek. Benkő Dénes, torjai műkertész kezdeményezésére Háromszék megyében elhatározták a gazdák, hogy az udvarhelyi példát követve *gyümölcsközségeket* alakítanak. Az első gyümölcsközség Torján alakulban van, közelebről pedig Gelence és Nyujtód községek jelentették be, hogy csatlakozni fognak a mozgalmhoz.

Milyen növényeket vessünk és ültessünk a baromfi udvarba? Közöltük lapunkban, hogy a baromfi udvart nem szabad kopaszon hagyni. Kopasz baromfiudvarokon nem fejlődnek az állatok és a tojások sárgája halvány marad. A baromfiudvarban olyan cserjéknek kell szerepelniük, amelyek leveleit és termését a tyúk szívesen fogyasztja, s amelyeken sok rovar szokott tanyáskodni. Ilyenek a napraforgó, a cirok, a tengeri, a csicsóka és a marhakek. A tyúkuvar egyik részébe ezeket kell elvetni, másik részét be kell gyepesíteni. Olyan fűféléket kell választani, amelyek bő takarmányt adnak

s a taposás és lerágás után hamar kiujulnak. Ilyenek a lóhere, lucerna, fehérhere, réti perje, réti csenkesz. — Legideálisabb „baromfiudvar” az erdő, mert ebben fűvet is, rovaréleget is talál a tyúk. Egy-egy tyúkra általában 10 négyszögletes területet kell számítani. (A tyúköltésben 3—4 tyúkra számítsunk egy négyszögletes alapterületet.)

Magyarországon az állatokat levágás előtt el kell kábítani. A magyar földművelésügyi miniszter rendeletet adott ki, amely állatvédelmi szempontokat szolgál. A rendelet értelmében úgy a köz-, mint a magánvágóhidakon az állatokat levágás előtt el kell kábítani. A rendelet intézkedéseket tartalmaz a sertések elkábítása során követendő gyakorlatra nézve is.

Kormány-intézkedéssel akadályozzák meg új szőlők telepítését. Rövidesen törvényjavaslatot terjesztenek a parlament elé a szőlőművelés megszervezéséről. A törvényjavaslat szerint az új telepítésű szőlőkre holdanként 25 ezer lej adót fognak kivetni. — Ezen kívül csak miniszteri enge-

déllyel engedik meg a kiritkult szőlőtőkék pótlását. Ezekkel az intézkedésekkel meg akarják akadályozni a bor árának további olcsulását.

Ujabb nehézségek az állatkivitel körül. Ausztria és Cseh-szlovákia, ahova Romániából a legtöbb állatot szállították, nagy mértékben korlátozták az állatbevittelt. Ezzel kapcsolatban a bánáti állatkiviteli egyesület felhívást intézett a gazdákhoz, hogy csak olyan szarvasmarhát vásárolnak meg kivitelre, amelyeknek darabja 650 kilót nyom. A sertésekre nézve pedig figyelmezteti a gazdákat, hogy 100 kilónál könnyebb disznót egyáltalában nem fognak vásárolni kivitel céljaira. A bécsi és prágai piacon az élőállat ára nagyot esett. Legutóbb is több vagyon sertés rekedt Romániában, mert Prágában és Bécsben csak 12 lej akarnak fizetni az élősertés kilójáért.

Malmosok! ALKALMI VÉTEL! Uradalmak!

Dynamo A. E. G. 3 Kw. 110 Voltos egyenáram márvány kapcsolótáblával,
amper és voltmérővel gerjesztő ellenállással stb., ugyszólván teljesen új
Lei 12,000 — megkapható

KLATROBEZ JÁNOS villamos vállalatnál, Gluj-Kolozsvár, Str. Iorga (v. Jókai-utca) 3. száma.

Mulafutó

DAL EGY KIS ZÁSZLÓSRÓL.

*Bajusza még nem volt,
De volt érme három.
Kettőt télen kapott,
Egyet meg a nyáron
Az orosz határon.*

*Keresztje kettő volt,
Vas, — a császár adta
A másikat az ács
Nyírfából faragta,
Ott nyugszik alatta.*

Bagdy István.

[O az emberrel nem jó kefélkedni.]

Szabóék hárman voltak. Szabó Palkó, Szabó Laci, meg Szabó Miska. Rangban ők következtek közvetlenül Rózsa Sándor után. Híres szegénylegény volt mind a három. Akikről legendák jártak. A két nagyobbik, Palkó meg Laci, szerelem miatt keveredett olyan dologba, hogy utána bujdosásra adta a fejét és fölesapott szegénylegénynek, Miska gyilkosság miatt vette nyakába a pusztát.

A hetvenes években történt, hogy Algyőn a nincstelének perbe keveredtek az urasággal. A szegény emberek részén volt az igazság, a fiskálisok azonban húzták, balasztották az ügyet, úgy, hogy a faluban egyre nőtt az elkeseredés. A birtokperre vonatkozó írásokat állítólag Palásthy tisztartó őrizte. Amikor híre ment a dolognak, hogy Palásthy birtokában vannak a sokatjelentő okiratok, az érdekeltek összesugtak, megegyeztek, hogy élve, vagy halva megkaparintják ezeket az írásokat. — Szabó Miska volt közöttük a legokosabb, őt választották tehát vezérül. — Szabó Miska valóban világosabb feje volt a többi gazdasági eselédnél, szép szál fiatalember volt, azonfelül rátarti, büszke Palkóra, meg Lacira, akik az ő egyszerű felfogása szerint becsületet szereztek a Szabó névnek.

Egy alkalommal azután fordulóhoz ért a per, s amikor kitudódott, hogy a fiskálisok valami suskussal megint utját vágják az igazságnak, az érdekeltek elérkezettnek látták az

időt a cselekvésre. Napokon át figyelték Palásthy tisztartó rezidenciáját. Palásthy tisztartó nőtlen ember volt, mindössze egy kis cselédet tartott maga körül, aki kiszolgálta, mosott, meg főzött rá. Egy este Palásthy éppen nyugovóra akart térni, amikor kívülről kopogtak az ablakán.

Palásthy kiszólt:

- Ki az?
- Mink vagyunk, tekintetős ur.
- Kicsodák?
- Mink.

Palásthy rosszat sejtett, de azért nem tartotta szükségesnek, hogy bemenjen a fegyveréért. Az ablakhoz ment, óvatosan félrehúzta a függönyt és kitekintett az udvarra. Láta, hogy kint tömeg áll. Na, gondolta magában, ezek ugylátszik a fababeliek, instanciára jönnek.

Ajtót nyitott és akkor látta, hogy legalább száz ember szorong az udvaron. Rongyos ruha lógott valamennyiről, az arcok be voltak kormozva, hogy ne lehessen felismerni őket. Palásthy nem értette a dolgot, kemény hangon odaszólt az előlállóknak:

— Mit akarnak kenütek?

Egy magas ember kivált a tömegeből, odalépett Palásthy elé.

— Az írásokért gyüttünk — mondotta fojtott hangon.

— Miféle írásokért?

— Hát azokér, amikben benne van, hogy kinek jár a föld.

Néhányan már nyomultak is be a szobába. Palásthy az utjukat állotta.

— Hát elegen lesznek kentek öten is.

Megállt a küszöbön, az álarcosok összesugtak és az öt ember megindult Palásthy felé.

— Itt vagyunk akkor tekintetős ur.

— Vessék le kentek az álarcot.

— Nem lehet.

Palásthy bátor ember volt, nem igen ijedt meg a saját árnyékától, beeresztette a szobájába az öt embert és becsukta utánuk az ajtót. Amikor megfordult, meghökkenve lépett hátra. Az egyik álarcos alak pisztolyt tartott a kezében.

— Elő rögtön azokkal az írásokkal, különben baj lesz...

Palásthy elesdálkozott. Hiszen ez a Szabó Miska, megismerte a hangjáról, a tartásáról, meg a mozgásáról. Rosszullólag esőváltta meg a fejét:

— Ejnye, Miska, hát te is közibük álltál?
A mordályos ember keze megingott.
— Nem én vagyok, tekintetős ur.
Palásthy ajkán mosoly futott át.
— Akkor mért mondott úgy, hogy nem én vagyok? Te vagy az, Miska.
Csend támadt. Hosszu, nehéz csend. Vé-
gül is Szabó Miska szólalt meg:
— Csakugyan mögismert vóna a tekin-
tetős ur?
— Meg én Miska, hiába kormoztad be az
arcodat.
Ismét csend támadt, de most már mint-
ha lüktetett volna a levegő. Megint csak Szabó
Miska szólalt meg:
— Hát ez hiba, mert akkor a tekintetős
urnak mög köll halni...
Palásthy nem vette komolyan a fenye-
getést:
— Ne tréfálj Miska, — mondta jóked-
vűen.
Folytatni akarta, a homlokának szegezett
mordály azonban ebben a pillanatban hangos
dörrenéssel elsült. Palásthy hanyattvágódott

„Magyar Nép” elterjesz- eni magyar kötel sség!

és holtan terült el a padlón. A lövésre az ud-
varon tartózkodó emberek is benyomultak a
szobába, fölöttük a holttestet az asztalra, az-
tán feldulák a lakást, hogy előkerítsék az
írásokat.

Nem találta meg.

Utolsónak Szabó Miska maradt egy másik
álarccsal. Óment a halotthoz, felemelte fe-
jéről a kalapját és csak ennyit mondott:

— Ne haragudjon a tekintetős ur, de hát
nem tőhetők róla, ha már egyszer mögismert.

Hajnaltól már ott volt a Palkó bandájá-
ban.

Két hétig vallatták a cselédséget, de nem
tudták kideríteni, ki követte el tulajdonképpen
a gyilkosságot és kik vettek részt az álarcos
éjjeli támadásban.

A titkot Szabó Miska vallotta meg öt év
után. Amikor elfogták, már áccolták számúra
az akasztófát a szegedi vár udvarán. A. N.

Apróságok Adomák

Mire jó a barnakenyér?

Az orvosok eddig azt tartot-
ták, hogy a golyva betegséget
jódhiány okozza. Ezért olyan
vidékeken, ahol a golyva beteg-
ség sűrűn szokott fellépni, jód-
dal vegyített sót használnak a
főzéshez. Az volt a fellelés
ugyanis, hogy ilyen vidékeken
a víz nem tartalmaz elegendő
mennyiségű jódot. Mészhegysé-
gek között élő embereknél —
azt tartották, — azért van
annyi golyvás ember, mert a
mészhegységekben folyó vizek
jódmentesek, mintahogy a mészkő
anyaga nem tartalmaz jódot.
Egy érdekes amerikai felfe-
dezés megcáfolta most ezeket a
felleléseket. Az amerikai orvo-
sok ugyanis megállapították,
hogy a háboru alatt, amikor az
emberek barnakenyeret ettek

sokkal kevesebb golyvás beteg
volt Amerikában, mint most és
a háboru előtt, mikor az embe-
rek sokkal több fehér kenyeret
esznek és ettek, mint a háboru-
ban. Gondos vizsgálatokkal meg-
állapították, hogy a golyva kelet-
kezésének legjobb ellenszere a
barnakenyér. Az is kiderült,
hogy miért. A barnakenyérben
ugyanis sok B vitamin van és
megállapították a B vitamin
akadályozza meg a golyva ki-
fejlődését.

Az amerikai orvosok ezért ál-
lást foglaltak a barnakenyér él-
vezete mellett. Az olyan bete-
geiknek pedig, akik gyomorba-
jóságok és ezért nem ehetnek bar-

nakenyeret, orvossásképpen
desztól adnak, mert az élesztő-
ben is sok B vitamin van.

Sokszor irtunk a Magyar
Népben arról, hogy a legjobb
kenyér a házilag sült barna-
kenyér. Az amerikai felfedezés
mindenben igazat adott nekünk,
mert kiderült, hogy a barnake-
nyér nemcsak a legtáplálóbb
éledelel, de egyben orvosság is.

Félreértés.

— Mondja, kisasszony, képes
lenne ön egy hülyéhez hozzá-
menni, csak azért, mert annak
pénze van?

— Uram, az ön ajánlata oly
váratlanul ért, hogy nem is tu-
dok hirtelenül válaszolni rá.

A Brázay-sósorszesz
kitünő hatása bámulatos!

TANÁCSADÓ

Azon előfizetőink részére, akik bármely újságból kifolyólag tanácsra szorulnak, ezen rovatunkban készségesen megadjuk a választ. Tekintettel arra, hogy szakértőinknek a tanácsadást fizetniük kell, felkérjük olvasóinkat, hogy a beküldött tanácskérő levélhez mellékeljenek 20 lejt, (orvosi tanácsokért 30 lejt), könnyebbség okáért bélyegben, mert ennek költségeit mi nem fedezhetjük. Ha a választ levélben kívánják, ezenfelül még külön portódíj is beküldendő. Csakia azon levelekre válasszunk, amelyekhez a 20 lejt is csatolva van.

F. J. Kérdezzék meg az ügyvédjüket, hogy mi az oka a késelelemnek? Lehetséges, hogy nehezen tudják a Regátban a pénzt felhajtani.

Vás. A tizenhárom évi szolgálati idő esetében hat havi felmondásra van igénye, illetve ha felmondási idő nélkül bocsátják el, úgy követelheti a hat óra járó fizetését. Ha nyilatkozatot aláírta, úgy valószínű a helyzet változik.

B. Zs. 1000 lejt összeg után az átíratási illeték 80 lejt tesz ki.

G. J. Lehetséges, hogy rendezni fogják az adósságok dolgát és akkor sor kerül az Ön bajára is. De addig is igyekezzék saját erejéből valahogy rendezni az adósságait.

S. P. A baptista felekezeti egyes felvéve a kultusz törvény 21. cikkében elismert történelmi kultuszok közé. Reájuk vonatkozólag a törvény 53-ik cikke csak annyit tartalmaz, hogy a baptista egyházak a minisztertanács 1927. nov. 21-én kelt 2680. sz. alatt elismert jogaik fenntartatnak. A baptista egyház alapszabályzata, amelyet a tanács helyben hagyott, összhangba hozatik a jelen törvény rendelkezéseivel és a kultuszminiszteriumban terjesztődik fel a próbálás végett. Keressék meg Önök a nagyobb baptista egyházakat, saját egyházi gyülekezetüket s onnan kérjenek a részletekre nézve pontosabb felvilágosítást.

M. J. A betegség, melyet ideg-sorvadásnak minősítettek, csakugyan szanatoriumi kezelést tenne szükségessé. Nem ártana, ha szakorvos alapos vizsgálat után tenne nyilatkozatot. Kolozsvárt megnyitott a „Park-szanatorium“ ideggyógyászati osztálya dr. Porsche Ferenc szakorvos vezetése mellett. Dr. G. E.

M. J. Az a körülmény, hogy operált jobb szemével sem lát teljesen tisztán, magyarázatát abban lelheti, hogy valami kis öszenővés támadt a szem belsejében. Ha ez állana fenn, szakorvos utólag is tud segíteni. — Hályogot műtét nélkül nem lehet megszüntetni. Ezért feltétlenül szükséges lesz ismét szemorvoshoz fordulnia, aki megállapítja, hogy a hályog elég érett-e a műtetre. A kellő időben végzett hályog műtétet a látást ismét meghozza. Dr. G. E.

F. B. Fiának szem-betegségével csakis szemorvoshoz fordulhat. Szemvizsgálás nélkül semmi utasítást adni nem lehet. — Valószínű, hogy szemizomgöresről van szó. Az igénybevett orvos nem mondotta, hogy mi a baj? Szemorvos volt-e? Dr. G. E.

A. J. V. Az 1930. évi szesz törvény 1-ső szakaszának c. pontja kimondja, hogy borpárlat az, amely a bornak desztillálásából származik, ezen pálinkaféléből illeték alól mentes a termelő családja részére visszatartott mennyiség, amely a törvény III. szakasza értelmében nagyobb nem lehet, mint minden nagykorú férfi személy után fejenként 50 litert számítva. A többi mennyiség csak azon feltétel mellett hagyatik a termelő rendelkezésére, ha ezen mennyiség után az előírt illetéket lefizette és ha a törvényes szabadforgalmi engedélyt kiváltotta.

A „Bilet de liberă circulație“-t a szesz törvény 113. szakasza írja elő és azt a pénzügyigazgatóságtól kell kérni a fenti szakaszra való hivatkozással. Megjegyezni kívánjuk, hogy a szesz törvény, életbeléptetése óta csakis a községek kaphatnak italmérési engedélyt s így a termelők csak abban az esetben értékesíthetik jól pálinkatermékeiket, ha szövethoznak és városban lerakatot létesítenek, amire a törvény 175. szakasza módot nyújt.

OLCSÓBB LETT A

DISTOL-EXPRESS!

Darabja 10 lei.

Egyetlen darab Distol Express beadása után biztosan meggyógyul a mételyes juh.

Ovakodjunk utánzatoktól!

A valódi Distol Express fekete; minden darabra ezüstös belüvel rá van nyomtatva a Distol szó.

Kapható gyógyszerárakban, drogériákban.

Főlerakat: Spodheim és Társa București, 2. Bulev. Elisabeta 55.

SZILÁGYVÁRALJA

Előző számainkban közöltük előfizetőinkkel, hogy a könyvnapot csak azoknak küldhetjük el, akik legkésőbb január végéig beküldték, vagy beküldik hátrálékaikat, mert naptár készletünk fogytán van. Most örömmel tudatjuk olvasóinkkal, hogy a készletet kiegészítettük s így mindazoknak, akik február havában rendezik hátrálékaikat, a naptárt elküldjük. Aki hamarabb beküldi a pénzt, annak az az előnye van, hogy a naptárt hamarabb megkapja, mert a befizetések sorrendjében küldjük el. Azon előfizetőinknek, akik január hó folyamán fizettek, de a naptárt még nem kapták meg, azt üzenjük, hogy a szétküldés most van folyamatban s rövid időn belül feltétlenül kézhez kapja minden rendben levő előfizető a naptárt.

Ismételten közöljük a hátrálékosokkal, hogy igyekezzenek tartozásaikat rövidesen kiegyenlíteni, mert a jelenlegi nehéz helyzet miatt a további hitelezést nem bírjuk s bármennyire is sajnáljuk, de a hátrálékosoknak lapot nem küldhetünk.

S. J. Marosvásárhely, B. G. Börvély, T. J. Szilágyborzás, N. M. Kisiratos, K. Gy. Magyarbikal, B. I. Felvinc, Zs. P. Mezőbergenye, Sz. I. Türkös, M. R. Disznajó, T. Gy. Szatmár, Gy. F. Usztató, F. D. Monó, M. J. Monó, M. J. Lemhény, T. J.-né Gyulavarsánd, L. J. Türkös, M. J. Fugyivásárhely.

Itt felsoroltak az új előfizetőkért, lelkes és önzetlen támogatásukért fogadják mély tiszteletünket, hálaikat és köszönetünket. Bizalommal kérjük és várjuk további eredményes támogatásukat.

P. S. és társai. A különböző sorsjegyek nyeremény-listáját

azért nem közölhetjük lapunkban, mert nagyon sok helyet foglalna le s más tanulságos cikkeket kellene ezért kihagyni. Ha azonban közlik velünk a sorsjegyek számát, készséggel átnézzük a nyereménylistát, sőt ha nyertek volna, a sorsjegyek beküldése után a pénzt is felvesszük s önközhoz juttatjuk.

K. A. A szudáni fűmagot beszerezhetik: Mezőgazdák Kereskedelmi R.-T. Arad, vagy Mühle Árpád műkertészete Timisoara-Temesvár. A jelenlegi árat nem tudjuk, de a fentemlített vállalatok bármelyike felvilágosítással szolgálhat.

A következő befolyt pénzeket nyugtazzuk: B. I. Válaszút 170, D. G. B. Gy. M. és S. G. Szilágyballa 150—150, V. M. Magyar-szentmárton 175, M. A. Csekelaka 160, id. Sz. F. Szinérváralja 260 (ebből 20 lej könyvért. előfiz. rendb. 1932. dec. 31-ig), M. J. Turvékonya 175, J. János Hegyköztóttelek 175, F. P. Radnót 175, B. A. Magyarorszávat 170, Sz. S. Kolozs 175, M. L. Ditró 200 (r. 1932. márc. 1-ig), L. T. Szárhegy 130 (r. 1931. dec. 31-ig), V. L. Nyomat 320 (r. 1931. dec. 31-ig), id. N. G. Bégamonostor 175, Sz. B. J. Bodola 145, O. J. Sepsibükszad 175, V. F.-né Illyefalva 175, Sch. L.-né Pankota 175, K. J. Magyarpécska 175. I. J. Csikszentimre 345, Sz. J. Vár-
viz 175, B. L. Kilyénfalva 175. T. D. néma Gyimesbükk 175, Sz. F. Sárközujlak 150, P. J. Kegye 175, H. Gy. Oltrakovica 170 (r. 1932. nov. 1-ig), S. Gy. Szárhegy 175, N. M. Beresztelke 175, A. M. Nyikómalomfalva 175, Cs. M. Korond 175, B. L. Erzsébetváros 175, K. K. Mezőbergenye 150, M. E. Folyfalva 95, K. A. J. Alsóbölkény 175, id. M. Gy. Backamadaras 175, N. J. Koronka 175, S. B. Székes 175, F. J. Lőrínfalva 175, V. J. J. Magyarozd 345, P. L. Felsővisó 130, K. B. Hosszszemező 175, G. A. Sövénység

175, B. J. Szentágota 175, K. Gy. Kiskapus 150, K. A. Muzsdaj 175, L. S. Szinérváralja 150, S. J. Batiz 109, ifj. K. K. Muzsdaj 170, S. A. Berend 175, Gy. J. Kiskoles 175, S. K. Szamosdara 150, T. S. Vizakna 175, S. J. Nagyszében 175, O. A. Nagytalmács 150, G. Zs. Érszakácsi 175, B. I. Érszakácsi 150, Sz. M. Szilágy-nagyfalva 175, G. M. F. Krémer 175, R. M. Érkörtvélyes 306, B. J.-né Érmihályfalva 150 lej.

Approhídeések

Uj jövedelemszerző utmutató Gyerkes Mihálynak: „A Legujabb Gyümölcstermelés“ című most megjelent könyve *Odorheiu-Székelyudvarhely*. Ara helyben a szerzőnél 50 lej. Postán küldve vagy bolti ára 60 lej.

Gyakorlott fiatalabb tanítónő, sikeres tanítási, nevelési módszerrel, négy nyelvismerettel, bármilyen tisztességes alkalmazást keres. Háztartáshoz is ért. Ajánlatokat: „Isten segits!“ jeligére a kiadóhivatalba kérem.

Vennék 15—18 tagu zenekar részére használt, megfelelő fuvós hangszereket. *Kelemen Imre. Cim: Satul Nou-Homorodujfalu p. Ocland, jud. Odorheiu.*

Nagyobb gazdaság nőtlen gazdasági ispánt keres. *Cim: Br. Majthényi István Silvasul do Câmpie-Mezőszilvás, posta Sanpetru jud. Cluj.*

Szólóoltvány! Berlandieri alanyra ojtva *Br. Bornemisza Andrásné* marossárpataki gazdaságában jutányos árban kapható. Posta-vasut Dumravioara-Sáromberke jud. Mureş. Kezelőség.

A szerkesztődtől felel

GYALLAY DOMOKOS

Minden magyar ember fejezze jól meg, hogy a magyar egyházak biztosító intézete a

„MINERVA BIZTOSÍTÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG”

tehát magyar kötelesség biztosítását ide átadni

Rendelje meg a

PÁSZTORTÜZ

szépirodalmi és művészeti képes folyóirat-ot.

Előfizetési díj:

Egész évre... 500 L. Félévre..... 260 L.

Negyed évre 140 L.

Kiadóhivatal: Cluj-Kolozsvár,
Strada Baron L. Pop (volt Brassai-u.) 5 szám
Kérjen mutatványszámot!

MEGJELENT

„ERDÉLY TÖRTÉNETE“

Írta: Jancsó Benedek.
Kiadásra rendezte: Gyallay Domokos.
Kiadta a „Minerva” Irodalmi és Nyomdai Műintézet Részv.-Társ.
A 390 oldalas könyv ára 80 lei.
Megrendelhető a kiadónál Cluj-Kolozsvár, Strada Baron L. Pop (volt Brassai-utca) 5. szám alatt.
Aki megakarja ismerni az erdélyi magyarság külön nemzeti életét, aki történelmi öntudaton alapuló erkölcsi erőt, erős tevékeny nemzeti érzést óhajt meríteni, az nem nélkülözheti Jancsó Benedek örökbecsű művét.

Transsylvania Bank
R.-T.
CLUJ-KOLOZSVÁR

Fiókintézei:

Torda,
Gyulafehérvár,
Marosújvár,
Maroshévíz,
Ditró,
Mócs,
Gyergyószentmiklós,
Csikszereda,
Csikszentmárton,
Kézdivásárhely.

Kirendeltségei:

Aranyosgyéres.

Elfogad betéteket, leszámítól váltókat és bárhova teljesít átutalásokat, meghitelezéseket.

Miért használja
súlyos basedonja
golyvája ellen csakis

a St. Joachimsthal „Radiumchemia” kompressort!

Mert számtalan gyógyhatásán kívül minden más kezeléssel szemben az az előnye, hogy:

1. magát a baj okát szünteti meg,
2. a pajzsmirigyeket normális működésre készíti,
3. a fokozott és csökkent jódkiválasztást regulálja,
4. a golyvát visszafejleszti,
5. idegességet szüntet,
6. szívdobogást szüntet,
7. szapora érverést szüntet,
8. emésztési zavarokat gyógyít,
9. a kedélyhangulatot lényegesen megjavítja stb. stb.

Ovakodjunk silány utánzatoktól! Felvilágosítást és prospektust díjtalanul kaphat: Kolozsmegyei körzetvezetőségénél Cluj-Kolozsvár, Piața Unirii 5. sz. (udvarban.)

A St. Joachimsthal „Radiumchemia” romániai igazgatósága, Arad, Bulev. Dragalina No. 12.

Ha sikert akar elérni, hirdessen
a

„Magyar Nép”-ben!